

Og elles meiner Statens helsetilsyn at...

Brev med vedtak i einskildsaker og større eller mindre rapportar om gjennomførte tilsyn er dei mest vesentlege skriftlege kjeldene for alle som ønskjer å vite kva som er vurderingane og meiningane til Statens helsetilsyn. Dette er direkte resultat av arbeidet til Helse-tilsynet. Då er vurderingane våre sterkt knytte til krava i gjeldande lovgjeving.

I tillegg til desse dokumenta kjem synspunkta våre også fram gjennom nokre andre meir eller mindre formelle skrifter. Dette gjeld særleg høyringsfråsegner til lovforslag og andre styrande dokument. I slike samanhengar har vi eit noko større rom til å fremje meiningar ubunde av krava i gjeldande lovgjeving. Likevel legg vi også då stor vekt på å knyte utsegnene våre opp til røynsler som vi har fått gjennom tilsynsarbeidet.

Også i 2009 har vi kome med ei rekkje slike fråsegner. Alle er publiserte på nettstaden vår: www.helsetilsynet.no. Nedanfor følgjer utdrag frå nokre av desse.

Endringar i barneverntenesteloven

Statens helsetilsyn støtta framlegget frå Barne- og likestillingsdepartementet om å leggje det overordna faglege tilsynet med store delar av barnevernet til oss. Fylkesmannen skal som før ha ansvaret for gjennomføring av tilsynet i sitt fylke. Endringa blei sett i kraft frå 1. januar 2010. Høyringsfråsegna grunnjev synspunktet vårt m.a. med:

Etter vår vurdering vil en samordning av det overordnede tilsynet med henholdsvis barnevern, helse- og sosialtjenester bidra til å styrke helhet og sammenheng i tilsynet og derved også i tjenestene til barn og unge.

Statens helsetilsyn vil også peke på at forslaget om å skape større avstand mellom Barne- og likestillingsdepartementet og tilsynet med det operative barnevernet, vil bidra til å styrke tilsynets uavhengighet.

Erfaringer fra tilsyn viser at det er risiko for svikt når flere tjenester, og ikke minst tjenester som ytes fra ulike tjenestenivå, skal samhandle. Samordning av tilsyn kan være et virkemiddel for å redusere omfanget av svikt

på dette området, noe som er spesielt viktig for utsatte barn og unge som er under utvikling og som derfor ikke bør vente unødige på å få rett tjeneste til rett tid.

Landets fylkesmenn har gjennom sitt mangeårige tilsynsansvar med landets barnevern opparbeidet betydelig erfaring og kunnskap på disse områdene. Statens helsetilsyn får derfor overordnet ansvar for et allerede velutviklet tilsynsområde med faglig sterke samarbeidspartnere.

Fylkeskommunen sine oppgaver i folkehelsearbeidet

I denne saka gav Statens helsetilsyn støtte til framlegget om kva oppgaver fylkeskommunen skal ha i folkehelsearbeidet, men med ei rekkje merknader. Mellom anna gav vi uttrykk for at det analytiske grunnlaget for framlegget var svakt, ikkje minst av di ein ikkje hadde vurdert korleis liknande omleggingar og ordningar i dei andre nordiske landa har fungert. Vidare peikte vi på at samspelet mellom sosiale forhold og helse ikkje var særleg djupt drøfta:

Når det gjeld det meir normative innhaldet, saknar vi ei drøfting av forholdet mellom forebyggingsutfordringane innanfor sosialt arbeid, det sosiale arbeidets allmenne funksjon og folkehelsearbeidet.

Forskrift om legemiddelassistert rehabilitering (LAR) med nasjonale retningslinjer

Kjernen i høyringsfråsegna handlar om at den rettslege reguleringa ikkje må hindre gjennomføring av fagleg forsvarlege tiltak.

Statens helsetilsyn deler departementets syn om at LAR foreslås regulert mer i tråd med annen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmisbruk. Dette betyr at det også for denne behandlingsformen vil være faglige og individuelle vurderinger av pasientens behov for helsehjelp som i utgangspunktet er avgjørende mht inntak, behandling og utskrivning. Statens helsetilsyn vurderer en klargjøring av rammeverket rundt LAR som viktig, ikke minst fordi det vil bidra til en harmonisering av praksis med denne behandlingsformen i landet.

Et sentralt punkt i forslaget til forskrift er definisjonen av LAR som spesialisert helsetjeneste. Spesialisthelsetjenesten er imidlertid pålagt å ta initiativ til et forpliktende samarbeid med kommunehelsetjenesten, sosialtjenesten og andre aktuelle instanser (§ 5). Denne deltakelsen er helt avgjørende for behandlingsresultatet...

Framlegg om felles nødmeldetjeneste

I denne saka kom vi med ei sterk fråråding. Etter vurderinga vår er det stor risiko knytt til å endre eit system som jamt over verkar tilfredsstillande, og som har eigenskapar som ikkje minst verkar støttande på samhandlinga mellom kommunehelsetenesta og spesialisthelsetenesta.

Statens helsetilsyn har ut fra en samlet vurdering ikke funnet å kunne gi sin tilslutning til arbeidsgruppens innstilling om fremtidig organisering av en felles nødmeldetjeneste. Ved denne vurderingen vektlegges at den foreslåtte organiseringen etter vårt syn verken bidrar til en kvalitativ forbedring eller effektivisering av medisinsk nødmeldetjeneste. Videre anser vi at forslaget til organisering ikke ivaretar helsetjenestens fremtidige behov for en velfungerende medisinsk nødmeldetjeneste.

Ny lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Statens helsetilsyn støttar departementet sitt framlegg om å innføre tilsyn med kapittelet i lovframlegget om individretta tenester, blant anna økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram, men meiner tilsynsheimelen også bør omfatte andre deler av lovframlegget. Dette gjeld til dømes sentrale bestemmelser om ansvars plassering for tenestene loven omfattar, krav til forsvarlegheit, plikt til å rådføre seg med tenestemottakar, samarbeid med andre deler av forvaltninga og bustader til vanskelegstilte.

Statens helsetilsyn støtter forslaget om å pålegge kommunene plikt til internkontroll, men mener plikten bør omfatte hele loven.

Statens helsetilsyn mener at lovfesting av kravet til forsvarlighet vil være et viktig bidrag til å sikre tjenestene tilstrekkelig sosialfaglig forankring i den nye loven. Statens helsetilsyn er svært tilfreds med at departementet i høringsnotatet også påpeker at dette er et dynamisk krav som må ses i sammenheng med samfunnsutviklingen og gjeldende norm for godt sosialfaglig arbeid.

